

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

20. Dies Junii. Maxima est factæ injuriæ pœna, fecisse Seneca l. 3. de ira,
c. 26.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

intraveris, & tibi tripudiandum erit. (a) *Qui amat periculum, in illo peribit.* Periculum, dictum est à *periculis*, quia in eo quis facile perit: Ergò, si time perire, fuge periculum; quia in eo invenies, unde pe eas. Iterum in verbo *Discrimen*, includitur *Crimen* itaque fuge discrimen, & effugies crimen. Sic affi sunt voce, hæc duo verba, occasio, & occasus; qu occasio peccati, sæpè est occasus peccatoris. Attali Philosophus, cùm Spartaë viveret, quæ à fluvio terfluente in duas partes dividitur, nunquam flum voluit transire, dicens; terram productam fuisse ho minibus, aërem volatilibus, aquam piscibus: cùm pisces, & aves se in terram contulerint; & ego aqu me immiscebo. Ne pereas in mari, evites pericul maris. Est verus adagium: *Præstat esse pauperem terra, quàm divitem in mari.* Noli tuam virtute periclitari in periculo. Est & illud ut vetustum, & venustum proverbium: *Felicissimus tesserarum Etuse est, eas non jacere.* Jacis aleam, quoties peccat periculo exponis animam: sæpè dum talis jacitur lea, jacet anima. Nulli hîc probrosa est fuga, qu fugiendo acquiritur palma: si enim occasionem peccandi fugis, peccata fugas. Nimirum:

Hunc fugiendo fuga, quem fuga sola fugat.

20. DIES JUNII.

Maxima est factæ injuriæ pœna, fecisse.
Seneca l. 3. de ira, c. 26.

(a) *Eccl. 3, 27.*

Junius.

Tessera.

473

Injuriae I.
remittenda
inimicis.

Nullus unquam foret injurius in eum, qui fecit injuriam, si maturè expendat hujus diei tesseram. Quid aliud intendis, dum inimici vis injuriam ulcisci, quàm ut tibi det pœnas? jam dedit, dum injuriam fecit: injuriam irrogasse, non tantùm est culpa, sed pœna; nulla enim infertur injuria, sine scelere; at commisisse scelus, supplicium est scelerati. Videte quòd, ni frænes, progrediatur ulciscendi cupiditas. (a) Cùm Pausanias, Philippum, patrem Alexandri Magni lethali vulnere consauciasset; Alexander superveniens facinori, Pausaniam comprehensum trahi jussit ad parentem adhuc spirantem; & gladium in manum patris immisit, & manu suâ manum patris impellens, occidit Pausaniam: quo factò, ait Philippus, libenter morior nunc, quia ultus sum injuriam inimici; & his dictis, expiravit. At nostrum odium sæpè latius se explicat. Quot reperiuntur, qui malunt perire æternum potiùs, quàm non ulcisci inimicum? Multorum vox est: Peream, modò perimam, semper ardeam, modò ulciscendi ardorem semel expleam. Juvat omnia mala perenniter pati; modò liceat injuriam ulcisci. Hoc qui cogitat, sic & loquitur, nunquid satis à se plectitur?

II. Ulcisci vis injuriam? malles, credo, ulcisci gladio integro, & acuto, quàm trunco, & hebeti. Vult & Deus te odio prosequi inimicum, & quasi gladio confodere, sed gladio, & odio perfecto, exemplo Davidis: (b) *Perfecto odio odoravi illos.* Quod

G g 5

est

(a) *In spec. Histor. l. 4. c. 6. 19.* (b) *Psal. 130.*

est hoc perfectum odium? Est amor imperfectus, & odium imperfectum. Imperfectus amor est, qui Cupido vocatur: verè imperfectus; quia & puer est, & cæcus. Sic datur odium, quod & puer est, & cæcum, quia sine oculis mentis. Unde & dictum à quopiam, & venustè; quod duo cæci, & duo monoculi, orbem regant, & sursum, ac deorsum agitent: duo cæci sunt, Amor, & Odium: duo monoculi sunt Orbis Solis, & Orbis Lunæ; qui dati sunt in potestatem diei, & in potestatem noctis, & cum unum singuli oculum habeant, sunt monoculi. Vult ergo Deus, ut odio non diminuto, puerili, imperfecto; sed integro, sapiente, & vidente, inimicum prosequaris. Ut enim Amor imperfectus, quia puer est, & cæcus, nequit tela sua immittere in destinatum scopum, sed ab eo plerumque aberrat; ita & hoc evenit odio imperfecto; cum enim læsus sit ab iniquitate inimici, ut tangat scopum, debet jaculari sui tela non in hominem iniquum, sed in ejus iniquitatem: sed cum ejus odium sit cæcum, non peccatum, sed peccatorem odit. Fuerat olim quidam à Rege Galliarum ad mortem damnatus: post hæc, ipso præsentente Rege, pomum capiti filii sui impositum, inde, bene diffusus, jaculo confixit, illæso filio: Rex artem tantam admirans, eum morte absolvit. Ita, si odium tuum sit perfectum, & in jaculando tam dexterum, ut telæ iræ tangat solum iniquitatem hominis, illæso homine; absolvet te Deus à peccato tuo; quia si dimittas, & tibi dimittetur.

III. *Benefacite eis, qui oderunt vos, est consilium illius, qui est magni consilii Angelus: Hoc qui exequitur, est arbor bona, onusta fructibus, quam si lapidi-*

Junius.

Tessera.

475

pidibus impetas, vel ramos ejus fustibus percutias; pro injuria demittit tibi fructus: sic tu eum, qui te afficit injuria, affice beneficiis; qui te onerat contumeliis, honora laudibus; qui tibi infert infamiam, refer gratiam. Joannes Fundator Ordinis Fratrum Charitatis, cum quis eum sarcasimis, & calumniis insectaretur, pro more habebat dicere: *Dabo tibi duo talenta, hac conditione, ut ea omnia proclames alta voce in platea.* Prudens mercator, qui contumelias, quasi sumptuosissimas gemmas, volebat etiam ingenti pretio nundinari: nolebat quemquam gratis sibi calumniari, tam erant illi calumniae gratæ. Eidem solenne erat dicere inimicis suis: *Frater serius, ocyus oportet necessario me tibi ignoscere; prestat id jam faciam.* Interpretabatur se sibi futurum injurium, nisi statim ignosceret facienti injuriam. Et tu, quisquis hæc legis, statim ablega animo omne odium; & jam nunc sine omni morâ fac, quod optabis te fecisse novissimâ horâ: fac modò ex virtute, quod facere te aliquando oportebit ex necessitate. Alterutrum tibi ex his eligendum est; vel te perdere, vel inimico parcere. Imitare Sigismundum Imperatorem, quem cum quidam carperent, eò quòd inimicis dignus interfici parceret. Quibus ille: *Inimicis non parco, sed interficio; quia ex inimicis reddo amicos.* Dum quis occisus est; verè de illo dicitur; non amplius est. Id verum est dicere de inimico tuo, quem tibi reddidisti amicum: Inimicus tuus modò non est, igitur jam obiit, ideò eum interfecisti. Si ergò juvat mactare, mactare, beneficiis macta; & omnis inimicitia tibi cadet victima: quia tunc vicisti, dum pepercisti. Noli igitur irasci inimico tibi irascenti; nam

21. DIES

Iræ injustas, Dominus non linquit inultas.